

HROBNÍKŮV syn

TOM CHALUPA

TOM CHALUPA

HROBNÍKŮV
syn

Na knize Hrobníkův syn spolupracovali:

Obálka a elektronické formáty: © Zuzi Maat

Redakce a korektury: Ela Prokopová

Autor: © Tom Chalupa

Vydal: © Tom Chalupa (www.tomchalupa.cz)

Elektronické vydání první, červen 2022

ISBN: 978-80-908632-7-9 ePub

ISBN: 978-80-908632-8-6 mobi

ISBN: 978-80-908632-6-2 pdf

OBSAH

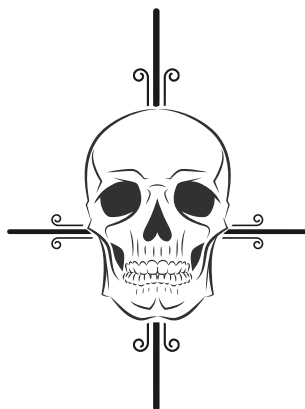
KOHOUT A HELIGÓN.....	7
KULOMETNÁ PALBA.....	16
NOVÁ SLOVNÍ ZÁSoba.....	22
KRUPMÁČ A ŠUP S NÍ DO HROBU!.....	29
SETKÁNÍ S ĎÁBLEM.....	36
JAK MI ŽIŽKA ZÁVIDĚL OBĚ OČI.....	40
LUCIFER NA VÝLETĚ.....	43
KDES TO SLYŠEL, HŇUPE?.....	48
ĎÁBLŮV ÚTOK A MÉ VYSVOBOZENÍ.....	54
ŠŤOURAVÁ DLOUBAVÁ A KAPR.....	60
NA CHODNÍK JEDINĚ S KOMBAJNEM.....	65
EXHUMACE A MATIČKY.....	74
DALEKOHLED JE POTŘEBA I POD ZEMÍ.....	82
LIDSKÁ, ČI PSÍ LEBKA? TO JE JEDNO.....	93
VELKÝ PTÁK DOKÁŽE DIVY.....	98
PRAVDA PRAVDU PRAVDou NEDĚLÁ.....	104
NEJEZTE SVÉ NEPŘÁTELE!.....	108
SMRTELNĚ NEBEZPEČNÝ CHOROŠ.....	115
JEŽIBABA A MAMINKA.....	122

LARVO, JÁ TĚ ROZŠLÁPNU JAK ŠVÁBA!.....	135
SOUDRUŽKO, PROBOHA SE NEŘÍKÁ.....	141
TEN PIŠTUR MÁ OČI VŠUDE.....	149
TATA LEHÁ NA NAŠU BOŽU A FUNÍ.....	155
PŘÍZRAK ZA HŘBITOVNÍ ZDÍ.....	163
NAŠLA SE MRTVOLA!.....	180
KUKAČKA V HROBECH.....	190
MARNÝ SOUBOJ GUSTY S ARAFATEM.....	194
OTELENÍ A SMRTÍCÍ NŮŽ.....	198
VÍTĚZSTVÍ NAD ĎÁBLOVOU POMSTOU.....	204
KULEVÁLOŠI, UŽ NA NĚHO NEŠAHEJ!.....	208
ŠÍLENÁ PRAVDA O MARUŠCE.....	216
PŘEMĚNA V JINOVĚRCE.....	222
HRÁTKY S RUMCAJSEM A ČAS ÚMRTÍ.....	228
CHARLIE CHAPLIN NA POHŘBU.....	234
FUNEBRÁCI A SKOTAČÍCÍ BOBISTA.....	238
COVID A ŽIVOTNÍ POJISTKA.....	245

Věnováno M+M+R a úžasné Ariel

KOHOUT A HELIGÓN

První životní vjem. Někdo si pamatuje šťastné oči maminky, když do nočníku dopadne bobček. Druhý sfoukává svíčky na dortu. Třetí si od vánočního stromčeka do postýlky odnáší velkou panenku nebo autíčko. Další se na krátce stríženém trávníku honí s domácím mazlíčkem.

Závidím...

Nikdy jsem neseděl na nočníku, o očích maminky nemluvě. Dort jsem do deseti let věku neochutnal. Od neozdobeného stromčku jsem si jednou vzal do nevábné postýlky ovečku z betléma. Milovaného domácího mazlíčka jsem nikdy nepohladil a zelený trávník na našem dvorku pokryl beton se sajrajtem od slepic a bojovného kohouta.

Nejrannější vzpomínka mi vyplouvá odlišná. Podivná. I když možná lepší tato než jiná. Panovalo horko, takže mi bylo přibližně tři a půl nebo čtyři a půl. Narodil jsem se totiž třetího ledna. Otec tehdy údajně poznamenal: „To ten rok pěkně začíná.“ Rád bych věřil upřímnosti jeho slov.

Zpět k prvnímu vjemu reálného světa. Hrál jsem si v pokojíku, možná třikrát většímu oproti psí boudě (vlkodava, ne krysařika). Autíčka nebo stavebnice mě bohužel minuly a posloužila mi k zabavení dvě dřevěná polínka. Tloukl jsem jedním o druhé, když

do šedivé místnosti doputoval prazvláštní zvuk. Vstal jsem, židli po zašlých parketách namáhavě přesunul k pootevřenému oknu a vylezl na špinavý polstrovaný sedák. Vklouzl jsem pod záclonu vstříc venkovnímu světlu a zrakem přejel dvorek, který všechen zabíraly slepice společně se svým pestrobarevným vládcem. Nevypadalo to, že by mohl neobvyklý zvuk doproudit k mým uším od drůbeže. Slepice neúnavně čistily beton od zrněk pšenice a kout do mě zabodl nemilosrdné oko, snad jsem i zaslechl: „Zkus sem vkročit, sprátku!“

Pohled jsem přesunul přes kurník a oprýskanou zídku výš. Spatřil jsem náhrobky a spoustu černých lidiček. Jeden tedy nad ostatními vyčníval – farář Pištur, jenž byl i bez biretu na hlavě vysoký jako věž nedalekého kostela. Další prazvláštní zvuk se neozýval a smutkem sevření návštěvníci pohřbu pozorně naslouchali slovům sluhy božího. Ono totiž Pišturovi nebylo moc dobře rozumět, Bůh před jeho narozením dlouho zvažoval, zda z něj udělá člověka, nebo zajíce. Nakonec ho obdařil rozumem, ale chybička se vloudila a do vínku dostal zaječí pysk – rozštěp. To tvrdil docent Chytrý, který k nám každou neděli zavítal na dlouhou návštěvu. Kolikrát i přespál, neboť kvůli přesezení přestal chodit.

Znovu ten neobyčejný zvuk od hřbitova. Farář Pištur zmlkl a pohoršený obličej nasměroval vlevo. Všiml jsem si muže s obřím heligónem, který nedokázal stát rovně jako všichni ostatní. Krok vpřed, následně vzad, tu do boku a jednou šel do předklonu a černý klobouk mu spadl na zem. Soused po jeho pravici do něj našťavaně kopl.

Narušitel obřadu se podobal jednomu herci ze známého seriálu Záchytka. Co to píšu! Blbost, ten herec často končil na záchytce. Seriál se jmenoval Sanitka. Herec nesl příjmení Drž... ne Krška. Však já si nakonec na všechno vzpomenu, nejsem přece hlupák! Otrů zpocený čelo a jede se dál.

Důstojné ticho prořízla mohutná rána. Lidé sebou úlekem trhli. Otočili se k původci, na chlapíka připomínajícího trpaslíka – pana

Kolibříka. Ten stál prohnutý jako luk, o břicho opíral podivnou věc, objemnější než on sám; velký buben.

Farář Pištur si prsty upravil štolu a mumlavě pokračoval v posledním loučení s nebožtíkem v jámě, jemuž už bylo všechno (naštěstí) jedno.

Poklid netrval dlouho. Původní rušitel obřadu, který rty objímal náustek obřího heligónu, šel do předklonu. Snad vyděšením nad možným pádem nástroj rozezvučel. Nebezpečí tím ale neodvrátil. Ve snaze popřít fyzikální zákony se rozběhl jako popletený středověký rytíř, který na sebe vzal odpovědnost a hlavou bez přílbice se rozhodl prorazit mohutnou bránu opevněného města. Nejisté nohy ve šterku neskutečně rozkmital a s bojovým rykem pádil vpřed. Neuvěřitelně předkloněn by snad doputoval až na kraj světa, avšak stopku sprinterovi vystavila vykopaná jáma s nebožtíkem ve futrále. S rachotem v ní zmizel, jako by ho spolkl peklo. Vyčuhoval pouze blyštivý koneček nástroje, do něhož začal hystericky dout, aby tuto živou mrtvolu snad nezasypali.

Věřím, že někteří příbuzní zesnulého by se rádi ujali lopaty, zapíchnuté v hromadě hlíny na boku, ale farář Pištur v rychlosti zvítězil. Sehnul se nad vykopaný hrob a po chvilkovém zápasení se heligónu zmocnil. Vyvinul sílu profesionálního vrhače a hudební nástroj zamířil napřed k vymetené obloze s žhnoucím kotoučem, načež se neomylně snášel přímo na náš dvorek. Slepice kvůli nastalému krátkému zatmění slunce nakročily ke kurníku, neboť si myslely, že nadešel čas spánku. Kohout stál nadále jako přejedený šafář na místě a vrhal na mě výhružný pohled.

Všeho do času. Skončil uvězněn v rozšířeném konci heligónu. Ránu o beton ztlumila a plech k sobě přilepila spousta slepičinců a kohoutinců. Píšu *kohoutinců*, protože ke kohoutům chovám respekt, jsou pány všeho tvorstva. Někdo nosí na zádech hrb, já vyklovaný důlek. Tehdy jsem se v okně smál a radostně tleskal – asi to načepýřenec zaslechl a poctivě uložil do paměti.

Děni na hřbitově ovšem nekončilo, ba naopak, získalo nečekané

obrátky. Neskutečný hod mosazné nádhery pan Kolibřík doprovodil šíleně rychlým bubnováním. Bohužel pro jeho činnost neměl pochopení tlouštík vedle něj. Obrátil narušitele pohřbu čelem k východu a podrážkou ho prudce odeslal vpřed. Myslíte si, že s obřím bubnem nejde udělat kotrmelec? Jde, viděl jsem to na vlastní oči! Ne jeden, ale hned pět! Pan Kolibřík po dokončení artistické vložky seděl zmateně na šterku a otřepal se jako slepice po náletu nadržенých kohoutů.

Bušil jsem pěstičkami do tabulky okna a hlasitě se smál. Mé nadšení brzy ustalo. Náhle jsem od hřbitova zaregistroval vražedný pohled. Otec...

Dárce mého života nezašel prvně na dvůr pro heligón, ale vpadl do pokojíku. Nasupeně vykřikl: „Já ti jednu škrábnu!“

Slezl jsem ze židle a stál před ním s pokleslou hlavou. Čekání na trest. Bože, kolik takových chvil jsem zažil! Otci se věřit nedalo. Řekl *jednu škrábnu* a dostal jsem dvě obří facky, patrně aby procvičil pravačku i levačku. Do večera jsem pykal za dětskou radost v rožku pokojíku a pod koleny mi dělala společnost polínka. Slzy jako hrachy se mi koulely po tvářích a marně jsem přemýšlel proč.

Pětice muzikantů se trestu nevyhnula. Rok u pohřbů na zdejšíh hřbitově pauzírovali. V ten pro mě nezapomenutelný den přijali ranní pozvání od syna nebožtíka. Okusili medovinku. Po přípitku do třetí nohy přestali štamprle počítat. Ovšem netušili, že lahůdka je domácí výroby a sám tvůrce jí říkal *méd'a Pusík* – vypiješ, políbí tě démon a kličkuješ domů jako had. Dvakrát silnější než každá jiná. Muzikanti dostali i lahev na cestu ke kostelu, kde ji poctivě zlikvidovali.

Zpět ke mně. Jmenuji se Gabriel Hnátek, pomalu půlku života jsem prožil v osamoceném domku u hřbitovní zdi. Docent Chytrý mi jednou prozradil, že dřív zde bydlel kat. Těch se lidé štilili, přímo se děsili černých bytostí nasáklých krví, proto vykonavatelé rozsudků končili daleko od ostatních měšťanů nebo vesničanů.

Můj otec? Zastával v naší velké zapadlé vesnici Holoubkov důležitou funkci kostelníka a také hrobníka. Zaměstnání si ovšem zvolil odlišné. Odpovědné, jen tak někdo to dělat nemohl. Pracoval v kafilerii jako řidič nákladáku a svážel uhynulá zvířata k dalšímu zpracování. Jak ho popsat? Podsaditý, věčně nosil klobouk nebo kšiltovku. Obešel by se bez pokrývky hlavy, ale jak tvrdil docent Chytrý, jednou se mu stala nehoda. Pomáhal druhým a stoupal s lahváči v ruce po žebříku na plochou stříšku, kde chlapi pokládali nějaké izolační pásy. Jeden se jej lekl, zesílil plamen letlampy a otec od té doby vypadal jako ohořelý havran. Spíše beran, neboť ho po stranách u uší zdobily bujné kudrliny, opravdu nezvykle husté. Zbytken hlavy připomínal Fantomase.

Mé první roky se točily kolem pětice lidí, vlastně šestice, když započítám škráblou Mařenu. Nevím proč *škráblou*, protože nikde poškrábaná nebyla a rudé tváře, jako jsem míval po otcově škrábnutí (po fackách) já, jsem u ní nikdy nespátl. Chodívala k nám jednou měsíčně uklízet a prát. Vždy v sobotu po obědě a domů se ke šváclému otci vracela až pozdě večer. Jako dítě jsem významu slova *šváclý* nerozuměl. Dá se napsat, že jsem nechápal většinu řečeného dospělými – mluvili mezi sebou šifrovaně. Škráblá Mařena mi jednou zodpověděla důležité otázky, nad kterými jsem tápal, ale o tom později.

Moře času jsem trávil u pratety na druhém konci vesnice. Otec jí říkal Kradlena. Pravděpodobně se nejednalo o její pravé jméno. Věčně mlčela, vlastně jsem od ní neslyšel jedinou hlásku. I vypeľichaného kocoura Žížku (neměl jedno oko, otec ho tak nazýval) nakopla s kamenným výrazem ve tváři a její bledé rty zůstaly nadále sevřené. Žížka byl parchant! Ne ten skutečný, slavný vojevůdce (i když kdo ví?). Kocour, černý jako uhel, strašidelný a neskutečně škaredý, vždy po kopanci odletěl pár metrů, otřepal se a spěchal zase k paničce, aby jí do pár minut seděl na klíně a spokojeně předl. Spíše vydával zvuky pekla (patrně nemocné hlasivky). K Žížkovi jsem se vždy choval pěkně, ale on mě

považoval za vetřelce, který mu upíjí mléko. Ještě se do podivné domácnosti Kradleny vrátím.

Vždy v neděli po obědě k nám přišla trojice mužů. Docenta Chytrého jsem už zmínil. Honosil se mnoha tituly. Rád začínal větu slovy „Z vědeckého hlediska...“, což ostatní chlapi přímo nenáviděli. Pracoval na univerzitě, kde přednášel studentům. Ovšem čert nikdy nespí a zvláště ten rudý. Velice důležitému soudruhovi neuváženě řekl: „To členství ve straně si strč do prdele!“

Soudruh docenta Chytrého neposlechl a udělal něco jiného. Zařídil mu změnu schůdků. Již nezdolával ty ke katedře, nýbrž naskakoval na jiné, umístěné na zadní části popelářského vozu.

Vzdělanějšího člověka jsem v životě nepotkal, dokázal mi zodpovědět každou zvědavou otázku. Někdy jsem tedy nad jeho slovy dny přemýšlel, ale jednalo se o jednoho z mála lidí, jenž na mě byl převážně hodný. Po společenském pádu jej manželka opustila a vzala si nějakého náčelníka, avšak zůstalo mi záhadou, ke kterému kmeni patřil. Galantní čtyřicátník byl možná jediným popelářem, jenž pracoval v drahém obleku – to když si ho v pondělí ráno u nás vyzvedli kolegové, protože předchozí den po přesezení přestal chodit.

Dále náš dům v neděli navštěvoval potomek kulaků Bedřich Brázda. Docent Chytrý o něm prohlašoval, že jde o největší prase od počátků lidského pokolení. Dvoumetrový hromotluk s sebou brávil jezevčici Bufinu, která lehávala u jeho nohou pod dlouhým stolem v našem slavnostním pokoji. Bedřich Brázda si kolikrát hlasitě ulevil, načež nadzvedl ubrus a zahartusil: „Bufino, že se nestydiš, ty čuně! Ve společnosti nemůžeš prdět. Kolikrát ti to budu ještě říkat?“

Posledním do kvarteta nedělních mariášníků byl Bartoloměj Štefan, jemuž se přezdívalo Šufan. Živil se jako zedník samice – to mi prozradil docent Chytrý. Nevím proč zrovna *samice*, ale na můj další dotaz mi odpověděl: „Gabrieli, rozdíl mezi zedníkem samicí a samcem je vcelku prozaický. Zedník samice má

v neděli volno, poněvadž nechodí na melouchy. Naproti tomu zedník samec je ostatními žádán a chodí na melouchy i v neděli.“

Ne že bych byl moudřejší...

Zpět k Šufanovi. Při mariáši ostatním u stolu nevěřil, a aby se náhodou nedomlouvali za jeho zády, chodil na záchod až po deseti lahváčích piva. Ostatní remcali a potomek kulaků Brázda na něj vyvolával: „Pohni, trvá ti to jak škráblé Mařeně nákup!“

Zapomněl jsem dodat, že škráblá Mařena koktala a někdy skrz tuto drobnou vadu ve vesnické pultovce ani nenakoupila.

O Šufanovi ostatní svorně tvrdili, že jde o nejhloupějšího z Holoubkova. Docent Chytrý mi prozradil, že jednou běžel závod o rozum, bohužel zakopl o vystouplý kořen prastarého dubu, a než se dobelhal do cíle, Bůh už všecek rozum rozdal ostatním.

O nedělích u nás bývalo veselo. Plno smíchu, bouchání do stolu, hádek. Pochytil jsem spoustu nových slov, kterým jsem ale vůbec nerozuměl.

*

Chvilku po začátku nového roku, po mých narozeninách, jež se nikdy neslavily, doputoval k mým uším nadšený výkřik: „Dobře ti tak, ty ludro jedna!“

Spěchal jsem za otcovým hlasem do bídne zařízené kuchyně. Stál za záclonou, nesmělé slunce zvolna zapadalo a venku vládl třesutý mráz, že by ani Eskymák nevystřčil nos. Zvědavost mi velela přesunout židli od stolu k oknu a zjistit důvod jeho nadšení.

„Aby tě smrtka poжебala!“ zvolal otec a natěšeně třel dlaně o sebe.

Vylezl jsem na židli a vykoukl ven. Musel jsem na špičky, jelikož mrazivý malíř vykouznil na spodku okenní tabulky květiny. Spatřil jsem před domkem blyštivý led a na něm ležela žena se šátkem na hlavě.

„Ta ludra Prášilová už nikoho nepomluví,“ prorokoval otec.

Ovšem po hodině mlčícího pohlížení do nastávajícího soumraku se v něm probudil silně věřící křesťan a vzpomněl na slova o pomoci bližnímu. Největší drbna ve vesnici, kterou holoubkovští přestali zvát na draní peří, bezmocně mávala rukama a naříkala. Volala i o pomoc, ale ostrý vítr od vesnice její snahu mařil.

Otec od okna odešel, oblékl vaťák, nasadil beranici a zamířil na dvorek. Po delším souboji s dorážejícím kohoutem vyprostil z letitého bordelu kolečko a do chvíle nakládal starou Prášilovou do korbičky. Ta hekala jako u porodu.

Na rozcestí k vesnici a hřbitovu otec najednou zaváhal, zda největší klepnu nepředat božimu soudu hned a nechat ji umrznout u náhrobku její rodiny, ale nakonec pokračoval k prvnímu světlu.

Prášilová dva týdny rozmrzala, další dva doléčovala zlomenou hnátu, ale brzy se otřepala, stejně jako ten náš kohout, když na něj spadl heligón. Došla poděkovat sáčkem s pěti vajíčky a přidala pár urýpaných vět.

Do týdne zabouchala ještě jednou. Otec vyslechl štiplavou řeč a s výkřikem: „Do toho nestrkejte rypák!“ zabouchl prudce dveře.

Bohužel Prášilová zapomněla nos ještě za naším prahem. Zapraštělo a teklo z ní krve jako z prasete. Hystericky řvala něco o vraždě.

Dopadlo to dobře. Za pokus o vraždu otce neodsoudili, pouze klepně zaplatil bolestné ve výši měsíčního platu, aby se vyhnul vězení. Vyváděl jako posedlý ďáblem a rozflákal v domě nemálo skromného vybavení, což polklo další výplatu.

Docent Chytrý při mariáši důležitě nadhodil: „Z vědeckého hlediska se příkaz ‚vždy pomáhej bližnímu svému‘ rovná navádění k iracionálnímu jednání. Zde máme jasný důkaz.“

„Já tu ludru stejně jednou zabiju,“ zasyčel otec.

Bedřich Brázda táhle posmrkl a řekl: „Já být tebou, vezmu krumpáč, navždy tu pekelníci umlčím a přidám ji do některého hrobu.“

Zedník Šufan nechtěl zůstat pozadu. „To kdyby tento, tak to jo.“

Ostatní ho nebrali v potaz, poněvadž z něj nikdy nic rozumného nevypadlo.

Docent Chytrý podotkl: „Bedřichu, kopal jsi někdy hrob po dvou týdnech, kdy rtuť teploměru nevystoupá nad nulu?“

Na připomínku tázaný podzvedl z rozvrzané židle půlku zadnice a pokojem zaburácelo. Pod stůl k němé Bufině putovalo tradiční napomenutí a ostatní rychle od neskutečného smradu prchali na chodbu.

Člověk si má uložit do paměti pouze zásadní vzpomínky. Bohužel z příhody s klepnou mi v mozku uvízla především věta: „Aby tě smrtka pojebala“. I já ji jednou použil, nerozumně, s následky. O tom později.

Co napsat k matce? Nikdy jsem ji neviděl, neznám její podobu a jméno, nevím, kde bydlí a zda vůbec žije. Otec o mém druhém konci pupeční šňůry promluvil pouze jednou. Doslova řekl:

„Slouží jako děvka antikristovi.“

Na chvílku opustím dětství a zatoulám se do budoucnosti.

KULOMETNÁ PALBA

Naprostou temnotu ničí zablýsknutí. Druhé, třetí. Třpyt se blíží. Znam ten obraz. Těším se. Odhrnuji příkrývku. Druhý mozek procitá. Rozeznávám již obrysy tváře. Uhrančivé oči mnou plně prostupují. Něžné prstíky jemným přejetím zvětšují objem kapacity druhého mozku. Pružím tělo. Protější rtíky odesílají nejkrásnější slova: „Podme trtkat.“ Souhlasně přikyvují hlavou. Očekávám nejsladší políbení...

Kulometná palba! Krátká, ohlušující.

Ne, nenacházím se na bojové linii v Donbasu. Nikdy jsem hranice rodné země nepřekročil, nepřejel, nepřeletěl, nepřeplavoval, nepodlezl. Ležím na starodávném kanapi, na němž naposled vydechl můj děda. Nikdy jsem ho na vlastní oči nespátril. Po týdně modrého Adolfa Hnátka našel jeho soused, který si přišel vypůjčit pár vajíček. Masařky výhružně vzlétly a bledý objevitel smrti skončil na zemi. Naštěstí po půlhodině přispěchala manželka souseda – jeden muž zamířil s infarktem do špitálu a druhý do márnice.

Den mých čtyřicátých druhých narozenin. Obtížně jsem odlepil víčka. Nepohlédl jsem vlevo, nemíním si kazit ráno okamžitě po násilném probuzení a přervání překrásného snu. Víím, co bude následovat. Pět minut času, než zazní další kulometná palba. Vždy si vzpomenu na Bedřicha Brázdu a Bufinu.

Vstát, když celou noc ležíte na kanapi tvrdém jako zmrzlý mamut na Sibiři? Ztuhlost mě doslova svírá, ale musím vypadnout na vzduch, na čerstvý vzduch. S knírkem připomínám strážmistra Topinku z Policie Modrava. Ne! Ještě mi to nemyslí. Samo sebou seriál Doktor Martin. Mužskou ozdobu nedobrovolně nosím už pár měsíců. Mazal jsem si před spánkem pod nos vietnamskou mast bezprostředně po oholení. Nedopadlo to dobře. Vypadal jsem jako postižený leprou. Všechno kvůli Droběně!

Bydlím od rozvodu v chatce po dědovi a po strýci, na okraji krajského města v zahradní kolonii u lesa. Jsem rád za střechu nad hlavou, ale ta baba, co se sem nasomrovala jako neodbytný žeb-rák? Exmanželka. Její jméno jsem už dávno zapomněl. V podstatě jsem ji překřtil na Droběnu po postavě z Popelky. Jenže Droběna z pohádky nevypadala tak úděsně jako ta dnešní, skutečná. Moje nepovedená minulost leží vlevo jako vepř na vyvýšené tvrzené nemocniční posteli, kterou jí sehnala známá, protože ve špitálech stále panuje socialismus a občas se něco nenávratně odepíše. Další podobnou postel ukrývá plachta pod jabloní – exmanželka je ne-nasytná a neukojitelná. Zapomeňte, že já bych! Dva roky jsem se monstra nedotkl. Proč s ní bydlím?

Dobrovolně samozřejmě ne. Po rozvodu jsem hnil v rozpadající se chatce pomalu půl roku sám, než mi jednoho dne Bůh seslal do cesty Aranku z Íránu, která uměla dokonale slovensky. Narazil jsem na ni v noci před vlakovým nádražím. Auto jsem měl už dva týdny v servisu a najednou...

Bohužel měsíc po tomto mém zmrtvýchvstání se protlačila futry do chatky Droběna a vyhodila oknem napřed Aranku z Íránu a za ní následně ty jediné sporé šatičky, jež vlastnila. Po *úklidu* zamnula obřími dlaněmi a vyhrkla: „Nemám byt, teď tady budu bydlet já. Podle zákona můžu a ty mě nemůžeš vyhodit, debile.“

Stejně jako se mi z hlavy vykourilo jméno exmanželky, tak i ona mě rok po svatbě překřtila. Jen jednou jedinkrát v životě jsem ji nazval nahlas Droběnou, vícekrát ne. Tehdy po mně mrskla

s nefalšovanou nenávistí kulatý ocelový tácek. Hlava mi na krku zůstala, protože jsem zavčas ucukl bokem, ale zamýšlená vražedná zbraň se hluboce zakousla do panelu paneláku a zlověstně drnčela snad půl hodiny.

Proč jsem psal o monstře? Droběna není líná se nažrat. Ona opravdu nejí, ona vysloveně žere. Možná se rozhodla dostat do knihy rekordů a jde po správné cestě. Týden po nastěhování vyštěkla, že v chatce chybí televize. Koupily se hned dvě (platil jsem já). Jedna na zeď a druhá americká, s těmi dvojitými dveřmi. Obří lednice, u níž tráví nejvíc času z celého dne a čumí dovnitř jako na nekonečný seriál. Olizováním připomíná medvěda před úlem a hladí si při tom obří bachor. Zajímá vás její váha? Netuším. Sama ze zvědavosti stoupla na komunistickou váhu po dědečkovi. Bohužel soudruzi věděli, že prázdné regály obchodů nepřejí přílišné tloušťce obyvatel a nastavili měřitelnou hmotnost na sto dvacet kilo. Vzhledem k tomu, že čárky okénkem prolétly neuvěřitelnou rychlostí párkrát kolem dokola, než z věci, která bezchybně sloužila desítky let, zbyla placka, odhaduji, že těch posledních mně známých dvě stě dvacet kilo Droběna zdárně překonala.

„Čínský šmejd,“ zakroutila hlavou a vydala povel: „Zanes to do popelnice, debile.“

Jak popsat exmanželku? O patnáct centimetrů vyšší než já, takže sto osmdesát. Krátký sestřih modré barvy, což jí dělá ještě škaredější, než by mohla být normálně. Ona, hezčí? Utopie. Očka pomalu ztracená v ovarech, rozplácly nos, prořízlá huba. Tělo? Robustní, monstrózní. Všude hromady tuku. Prsa jako obří lívanec, doplněné o dvě kuličky přezrálého scvrklého rybízu. Boky připomínají panáčka výrobce pneumatik Michelin. I mpozantní břišní převis by nezdolal ani horolezec Adam Ondra, a to je nějaký mistr svého řemesla. Štěstí, že sádlem skrývá *krakonošovo*, neboť znovu vidět neskutečný prales, podobný amazonskému, to bych asi vyvrhl i týden pozřeného jídlo. Po chatce chodí nejraději nahá, což ze mě činí nedobrovolného slepce.

Droběna pracuje u Českých drah, ale určitě ne jako průvodčí, neprolezla by dveřmi do vagonu. Zařadili ji na pozici lokomotivy. Zas to pletu! Kolegové jí přezdívali Lokomotiva, ve skutečnosti dělá u posunu, ale věřil bych tomu, že občas nějaký uhelňák odešle na své místo o půl kilometru dál klidně sama. Páru na to má. Bere nejvyšší plat, protože jednou ji malé prémie na výplatnici rozzuřily k nepřičetnosti a zatoužila si promluvit se šéfem z očí do očí. Chytila nebožáka pod krkem, pozvedla ho, opřela o zeď a dosáhla výhrůžkami svého. Nedivím se mu, sám jsem jí pro vlastní bezpečnost splnil jakékoliv přání.

Současnost? Bojím se jí. Zvlášť když zmizel souseď Panáček, sice schizofrenik, ale byl vcelku neškodný. Pouze jednou mě pohonil se sekerou po lese, jelikož ve mně viděl milence životní lásky, kterou měl natrvalo umístěnou v blázinci. Po nastěhování Droběny se po něm slehla zem a čerstvě nakypřený pás hlíny na jeho zahradě mi na klidu nepřidal. Exmanželka ho vždy k smrti nenáviděla. Další podivnost se stala nedávno. Droběna tvrdila, že se bude stěhovat k milenci, ke kolegovi z práce (nevím, zda neoslepl nebo jen disponoval maximálně polovinou I Q Forresta Gumpu). Už jsem měl objednanou bednu šampaňského, ale když za ním na korbě dodávky dvě středy po sobě neodcestovala, opatrně jsem se zeptal. Vycedila nedůležitě, že vztah skončil. Opovážil jsem se a zajímalo mě proč.

„Zmizel. Nechtěl se rozvíst a prostě zmizel, i od manželky. Pohřešuje se,“ odpověděla suše.

Další čerstvě pohrabané políčko hlíny na sousedově zahradě ve mně vyvolalo silné podezření. Nezískal jsem odvahu vzít rýč a prozkoumat možný úkryt pro tělo. Jsem zbabělec. Lepší nevědět. Mám sice strach, ale na druhou stranu, kdyby mě zabila, chatku zdědí naše jediná dcera Draha, která se zhlédla ve velice drahém životním stylu. Bože, ta mě stála peněz! Drahá Draha by určitě chatku hned prodala a navždy by zmizela neznámo kam. Také se Droběny bojí, svou matku neviděla dva roky. Obě se navzájem

charakterově podobají jako vejce vejci.

Droběna v současnosti není mým jediným problémem. Vše začalo po posledním překročení prahu bytu, kde jsem prožil dvacet let. Z vězení jsem mířil za nádechem svobody. Tchyni jsem na věčné ponižování konečně také jednou odpověděl. Usedl jsem do auta, stáhl okénko a použil otcova slova: „Aby tě smrtka pojebala!“

Rychle jsem křikl na řidiče dodávky, aby vypálil vpřed jako raketa na Mars, protože následnou pomstu bych asi nepřežil. Naštěstí poslechl. Vražedných očí dcerunky, velikosti zasloužilé prasnice, a její matky si všiml také.

Předurčil jsem osud. Jako zázrakem se ze mě stal Nostradamus. Uplynuly dva měsíce a tchyně proletěla komínem. Zemřela nedobrovolně, takže jsem hodně zblízka poznal houževnatého majora Hužvu z kriminálky. Hned při prvním sezení mi s úsměvem sdělil, že má prozatím stoprocentní objasněnost a nebude dlouho trvat a budu nastavovat spoluvězněm za mřížemi svou prcinu. V tom momentě jsem strachem drtivě sevřel půlky a následné čtyři dny na velkou nechodil.

Nenáviděnou tchyni srazilo auto a řidič od nehody ujel. Stalo se to v noci, v lesním úseku. Co tam hledala, ví jen Bůh. Našli ji po dvou dnech, nohy jí už stačili ohryzat divočáci. Vzala si na výlet minisukni jako mladá kočka. Kdyby si byla oblékla dlouhé kalhoty, které by nasmradila voňavkami jako zbytek oděvu, možná by k mrtvole jen čichli a s odporem odešli vyrývat kořínky. Takto neskutečná ježibaba skončila v rakvi s váhou, o jaké roky snila.

Musím se konečně z toho kamenného kanape zvednout. Druhá salva se blíží. On tedy neskutečný smrad mi většinou přeletí nad hlavou. Droběna si totiž jednou obouvala boty s tkaničkami a využila k tomu mé lože. Usedla, zaprašťelo a pevné dřevěné nožky kapitulovaly. Kanape mi od toho dne podpírají jen čtyři cihly.

Exmanželka se nastěhovala s dodávkou plnou všelijakého oblečení. Sice toho na sebe moc nemá, ale když se její tričko velikostí

rovná stanu a do jedněch šatů se vejde půlka Číny... Dotáhla s sebou taky obří difenbachii, jedovatou potvoru, kterou umístila vpravo od mého kanape. Uchránila před exekutorem i velký moderní mobil, který duchapřítomně vložila do igelitového sáčku a strčila tam, kam jsem v manželství občas zavítal. Nerad. Vlezl se tam. Laptop již ne.

Podle Droběny by si člověk mohl seřizovat hodinky. Do práce chodí na dvanáctky, vždy na osmou ranní. Naše dcera je už sice dávno plnoletá, ale šéf posunovačů se patrně bojí zeptat, takže privilegium jedné směny a pozdních příchodů exmanželce zůstalo. Každé ráno přesně v půl sedmé zazní chatkou kulometná palba. Není se co divit, když sežere za pět dospělých. Opravdu ji řadím mezi absolutní všežravce. Aby ušetřila a hromad jídla bylo co nejvíc, nakupuje většinou prošlé věci. Žádný div, že to v ní kvasí jako v lihovaru a plyny prostě musí ven.

Před měsícem jsem nechtěně zahlédl, jak se nahé prasnici rozvibrovaly půlky velikosti almary a přetlak letěl ven. Naštěstí prozatím jen jednou nešlo pouze o plynný výron, ale každý den se děším. Musel jsem tenkrát kanape čistit. Trvalo to až do večera. Pořád jsem se dával, i když ze mě už všechno dávno vyšlo ven. Na druhou stranu díkybohu za difenbachii, která snad zápach z Droběny miluje a všechn do listů absorbuje. Věřím, že vedle mého lože stojí nejjedovatější kytka na světě.

Vzhůru do kadibudky v rohu zahrady! Vlastně stará dřevěná stavba z dob tatíčka Masaryka nepřežila a stojí tam už pár měsíců betonové monstrum. Šest domíchávačů jsem platil!

Radši pryč ze současnosti. Mám tlak jako Stalin, když mu oznámili, že jeho kámoš Hitler napadl zemi, kde včera znamenalo vždy.

NOVÁ SLOVNÍ ZÁSoba

Holoubkov, jak krásný název pro vesnici! Nebydlet v exilu, stovky metrů za posledním domem, ke všemu hned u hřbitova, tak bych asi napsal: hezké místo pro život. Spolužití pouze s otcem...

Dřív jsem uvedl *slavnostní pokoj*. Vznešené označení. Každý si určitě představí vkusné vybavení, ručně vyráběný nábytek, knihovnu plnou vzácných svazků, barevný peršan na podlaze, pestré obrazy na stěnách, krajkové záclony a další. Prdlajs!

Slavnostní pokoj tomu obdélníku šest krát čtyři metry říkal otec při mariáši. Obyčejným pokojem se stal jednou za měsíc v sobotu, když přišla uklidit a vyprat škráblá Mařena. K vybavení: podlouhlý stůl, ubrus, čtyři rozvrzané židle, v pravém rohu u okna stála rozpadlá komoda, v níž dva šuplíky nešly vysunout. V protějším rohu otcova postel a vlevo od dveří na podstavci se schůdky ležela jeho chloubka – ručně vyráběná rakev, vystlaná hebkou bílou látkou. Samet také škráblá Mařena prala, neboť v ní občas spal otec nebo docent Chytrý, když se přeseďel a přestaly mu sloužit nohy.

„Propropro... bobo... haha,“ rozmluvila se vždycky škráblá Mařena, sotva vstoupila v den úklidu do pokoje. Spráskla ruce a zvětšila už tak velké oči za obroučkami brýlí.

„Nějak to uklid,“ poručil otec, přesunul se k oknu a pozoroval na dvorku nenáviděného kohouta.

Uklízelo se u nás i jindy než jednou za měsíc, ale to pouze

stůl karbaníků. Nedělní seance u mariáše bývaly bujaré. Ubrus po měsíci vypadal, jako když se vytáhne krávé z prdele (tak ho vždy zhodnotil otec). Pach nikotinu se vsákl všude možné, pětinu zašlých parket pokrývaly prázdné lahváče. Do vedle stojícího kýblu se už nevešel žádný vajgl, proto se asi povalovaly i jinde. Postel připomínala nocování regimentu vojáků a původně bělounký samet v rakvi vypadal, jako by si na něm schrupnul kominík po těžké šichtě.

Můj pokoj působil stejně stroze jako otcovo *království*. Prastará dětská postýlka s ohrádkou tvořenou železnými tyčemi – patrně pozůstatek po rodině kata, jenž zde ve středověku bydlel. Společnost mi dělala jedna židle a krabice od banánů, ve které jsem měl pár svršků. Žádný stolek, skřín nebo další vybavení, jež by při prvním pohledu zaplašilo myšlenku na skanzen chudoby. Zapomněl bych na dvě dubová polínka, moje oblíbené hračky.

O kuchyni a koupelně psát zatím nebudu. Čím pokračovat?

Otec syna brával s sebou i na hřbitov. Rád jsem chodíval, protože ven z domku nebo temného příbytku pratety Kradleny jsem pomalu nepáchl. On ryl, kopal, někdy sakroval a já si hrával s kamínky na cestičce nebo prohlížel fotky na náhrobcích. Občas ke mně z jámy doputovala i nezvyklá hračka, s níž jsem si kutálel, házel nebo uhrabával šterk jako s hnátou po nebožtíkovi.

Při kopání hrobu otec zestručnil slovní zásobu na jednoduché: „Zasraná práca!“ Vždy bojácně vykoukl a rozhlížel se okolo, zda nepohoršil nějakou truchlící či vzpomínající ženu (muži se údajně nad tím nepohoršují – vysvětleno docentem Chytrým).

Hrál jsem si tehdy s celkem zachovalou pařátou, když otec zaklel a vzápětí vyčouhl. Pohled nakonec zabodl do mě a poručil: „Okamžitě to zahod’! To je ruka největšího zloděje z Holoubkova. Ještě se od ní nakazíš a budeš zloděj jako on!“

Ve věku necelých pěti let jsem zjistil důležitou věc: když se druhého dotknu, můžu být jako on. Varování mě vylekalo. Začal jsem přemýšlet. Říkal jsem si: „Dotknu se škráblé Mařeny a budu

koktat. Sáhnu na zedníka samici Šufana a budu hloupý. Nechám se pohladit od Bedřicha Brázdy a budu největší prase od počátků lidského pokolení. Sednu na klín pratety Kradleny a vyroste mi odporná bradavice pod okem. Pochovám v náruči nejškaredšího kocoura Žižku a začnu pelichat. Neopatrně se otru o klepnu Prášilovou a všichni mě budou nenávidět.“

Dlouho předlouho jsem o novém zjištění přemýšlel. Vydumal jsem, že se můžu dotýkat jedině docenta Chytrého, aby se ze mě stal moudrý člověk jako on. Otec, ten na mě sahal sám a často. Předcházelo tomu většinou: „Já ti jednu škrábnu!“

Onu zlodějskou hnátu jsem poslušně odhodil, ale nezamířila na kopec hlíny vedle jámy. Skončila ve věnci protějššího hrobu a způsobila aférku. Mohutné zaječení dolehlo i do našeho domku. Otec byl ovšem mazaný. Farář Pištur na něj uhodil, avšak on vše svedl na psa. Že ten určitě hnátu z hromady hlíny vyhrabal a položil potom na protějšší hrob. Na kované bráně od hřbitova přibyla cedulka s přeškrtnutým obrázkem psa.

Mé dětství provázal i zápach. Otec přišel do styku s uhynulou zvěří a vypůjčil si přitom nedobrovolně i určitý odér. Řeknu to na plnou hubu: smrděl jako skunk. Prateta Kradlena na čistotu taky moc nedbala, pro jistotu jsem se u ní nadechoval pouze pusou. Kocour Žižka jí směle konkuroval. V podstatě jsem prožil pěkně smradlavé roky.

Do doby, než otec přerazil nos klepně Prášilové, jsme se koupali v plechové vaničce, kam jsem se sotva vlezl. Po jejím zničení kvůli atace šílenosti zakoupil otec vanu. Zedník samice Šufan stále sliboval, že ji zabuduje, ale karty vždy zvítězily. Naše rozvody vody připomínaly dům hrůzy, po otočení kohoutkem se vždy zlověstně rozdrnčely, jako by nastala jejich poslední hodinka. Vzhledem k chybějícímu bojleru se voda ohřívala v kuchyni na kamnech. Nekoupali jsme se sice každý den, ale jednou týdně určitě, i víckrát – většinou dvakrát. Otec vždy po příjezdu z práce vykládal, jak se musí umýt, bohužel po pátém lahváči začal

přemítat nad dalším dnem.

„Ráno jedu pro tři krávy, pak točím prasečák... To budu hned smrdět. Dneska na vanu seru.“

Největší neštěstí bylo, že statečně odsouval prohloubení studny a trpěli jsme nedostatkem vody. Lezl jsem do vany po něm, do neuvěřitelného zápachu a špíny...

Ještě na jednu záhadu jsem si vzpomněl. Náš kohout. Otec ho nazval Lucifer, ale jindy mu říkal Hajzle jeden, takže jsem byl zmatený, jak se vlastně jmenuje. Když i na mě občas křikl „Hajzle jeden!“, vše se objasnilo. Já jsem bohužel získal jmen daleko víc. Například: *d'áblův syn, vyslanec pekla, předzvěst apokalypsy, plod hříchu, boží zkouška, nezvedenec, antikristův chráněnc, parchant jeden, čubčí syn* a další a další...

*

Po Velikonocích mi mariášníci svěřili důležitou funkci rychlé spojky. Stále pětiletý jsem vyfasoval dvě nákupní tašky, barvu si už nepamatuju, ale dřel jsem spodkem o cestu. Napřed jsem v každé táhl z hučící hospody tři lahvová piva. Když chlapi zjistili, že unesu víc, počet postupně navyšovali, až jsem jich dohromady nesl čtrnáct. Zasedli ke kartám po poledni a končili i po půlnoci. Já jsem chodil na zdravotní procházky, abych získal lepší barvu v obličej, jak moudře pravil docent Chytrý.

Jednou mi hospodský s velkým knírem poručil, ať se zeptám zedníka samice Šufana, kdy konečně dojde zaplatit dluh.

Slova jsem po návratu domů přetlumočil.

Šufan spustil: „Tak to tento. To ne, to tak to...“

Hromotluk Bedřich Brázda přeložil: „Ať si hospodskej políbí prdel.“

Vyřídil jsem...

Hospodského tváře nabraly nebezpečně rudý odstín, mrskl s utěrkou o zem a letěl na výpravu. Strachem jsem polkl. Tušil

jsem průšvih. Šoural jsem se s prázdnými lahváči domů a vůbec se netěšil. Přemýšlel jsem nad ukrytím u pratety Kradleny, ale tam by mě otec hned našel. Ve skrytu duše jsem doufal v zastání od docenta Chytrého. Na rozcestí jsem potkal nasupeného hospodského při návratu zpět. Byl celý obalený blátem.

„Chamrad’ jedna,“ zavrzel zuby a klouzal se k pevnému asfaltu.

Srdíčko mi v podstatě nebylo, když jsem zaklapl vchodové dveře.

„Já ti jednu škrábnu!“ křikl vytočený otec a napřáhl se.

„Do hlavy ne!“ zvolal docent Chytrý.

Otec kupodivu poslechl.

„Přece nechceš mít ze syna druhého Šufana,“ zdůvodnil nejchytřejší z kvarteta své zastání.

„To, to, to... Tentononc ne to. Co to tento? Tak to tento...“

Bedřich Brázda schůzi v chodbě ukončil. „Ty, než se vymáčkneš, tak bude svítat. Jdeme hrát. Kdyby někdo platil dluhy, tak tady nestojíme.“

*

Často jsem od chlapů slýchal jedno slovo, jehož význam jsem nechápal. Spojovali s ním různé lidi z vesnice. Slovo *kurva*. Nemíním být sprostý, nemluvíím obdobně jako oni tenkrát ani dnes. Droběna by to nesnesla... Ona může... Čím to slovo nahradit? Potvůrka? Jo, *potvůrka*, to je ono!

Prvně jsem *potvůrku* pochytil ve vztahu k hospodskému. Myslel jsem si, že jde o nadávku. Poté tedy přidali *potvůrku* i k prodavačce v pultovce. Následoval Nosál z kravína. Předse- da místního národního výboru (v dnešní době starosta) byl pro chlapy *potvůrka všech potvůrek*. Když padlo označení *potvůrka* i ke škráblé Mařeně, zaváhal jsem. Posléze Bedřich Brázda řekl o faráři Pišturovi, že je velká *potvůrka*. Otec, blízký spojenec